

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Ὀγδοὺς

Συνδρομὴ ἑτήσια: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.—Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ
1 Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶναι ἐτήσιαι.—Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὀδὸς Σταδίου, 6.

11 Νοεμβρίου 1879

Σφραγὶς τοῦ ὑγειονομείου Τήνου ἐπὶ ἐπαναστάσεως

[Ἐκ τῆς Συλλογῆς Παύλου Λάμπρου].

ΙΤΑΛΙΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Α'

Ὁ ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Νεάπολιν διάπλους.—Τὸ ἀτμόπλοιον Ἔγιστα καὶ οἱ συμπλωτῆρες.—Κατάνη.—Μεσσήνη.—Ἀφιξις εἰς Νεάπολιν.

Ἐγὼ μίαν συνήθειαν, κακὴν μὲν βεβαίως, ἀλλ' ἔχουσαν καὶ τὰ καλὰ τῆς, τὸ νὰ μὴ καταστρώνω ἀπομνημονεύματα καὶ νὰ μὴ ἐκθέτω τὰς ἐντυπώσεις τῶν ταξιδίων μου. Ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ἡ Ἔστια ἔχει ἰδιαιτερόν τι γόητρον, ἐπειδὴ, ὡς καὶ ἄλλοτε ἔγραψα περὶ τοῦ ἐν Βρυξέλλαις μουσείου τοῦ Βιρτζ, οὕτω καὶ νῦν προκαλοῦμαι νὰ γράψω ἀναμνήσεις Ἰταλικὰς. Ἀλλὰ πῶς καὶ πῶθεν νὰρχίσω, ἀφ' οὗ δὲν δύναμαι νὰ κάμω ἀρχὴν ἀπὸ Λιδος καὶ πανσελήνου; Ἄν τοῦλάχιστον εἶχομεν πανσέληνον κατὰ τὸν ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Νεάπολιν διάπλου, θὰ ἠδυνάμην πολλὰ νὰ εἶπω ἐθνοσιαστικὰ ὑπὲρ τῆς ἀγαθῆς ἡμῶν ἐκείνης φωταγωγῆς, ἧτις ἔχει ἀκούσει τόσα καὶ τόσα παρ' ἀγαθῶν καὶ κακῶν στιχοπλόκων, ὥστε εἶνε μὰ τὴν ἀλήθειαν θαῦμα πῶς δὲν ἀπεφάσισε νὰ μας ἀποχαιρετήσῃ διὰ παντός, στέλλουσα τὰς ἀκτῖνας τῆς τὸ ἔζης εἰς ἄλλους κόσμους, ἔνθα νὰ μὴ γράφονται στίχοι. Ἀλλὰ δὲν ἐφώτιζεν ὅμως ἡ ἀργυροφεγγὴς τὰ ὑγρά κέλευθα, μέλλον δὲ νὰ φηγηθῶ τὰ τοῦ διάπλου μας, κατὰ τὴν ῥητὴν ἀπαίτησιν τῆς Ἔστιας, εὐρίσκομαι ἐν ἀπορίᾳ, ὡς τις χορευτῆς πρωτόπειρος, ὅστις δὲν ἐξέρρει τί πρῶτον νὰ εἶπῃ εἰς τὴν συγχορευτρίαν του κατὰ τὰ μακρὰ σχημάτια τῆς ποικίλης τετραζυγος, ἂν δὲν βοηθηθῇ ὑπὸ τῆς ἰδιοτροπίας τοῦ καιροῦ, καὶ προτιμᾷ νὰ

μείνῃ ἄφωνος, ὅταν οὔτε ἡ ζέστη εἶνε ὑπερβολικὴ οὔτε τὸ ψῦχος ἔκτακτον.

Καὶ ἐν τούτοις τὸ ἀτμόπλοιον ἡμῶν, βοηθούμενον ὑπὸ οὐρίου ἀνέμου, ἔσχιζε τὴν θάλασσαν θαρραλέον, κυματιζόμενον ἐπιχαρίτως. Ὀλίγην ὥραν μετὰ τὸν ἐκ τοῦ λιμένος τοῦ Πειραιῶς ἐκπλου διηρχόμεθα ἔξωθεν τῆς Σαλαμῖνος, ἧς τὸ κύμα ἠσπάζετο τοὺς ἀπέναντι τάφους τοῦ Θεμιστοκλέους καὶ τοῦ Μιαούλη. Αἱ ἐντυπώσεις διεδέχοντο ἀλλήλας ταχέϊαι καὶ αἱ ὀλίγαι ἱστορικαὶ ἡμῶν γνώσεις ἀνεξωγοῦντο ἐπὶ τῇ θεάτῳ τῶν τοπειῶν, ἔνθα διεδραματίσθησαν διασημότερα τῆς πατρῆου τύχης γεγονότα. Ὁ δρόμος τοῦ ἀτμοπλοίου μόλις ἐπέτρεψεν εἰς ἡμᾶς νὰ ρίψωμεν ἐν βλέμμα ἐκ τοῦ πλαγίου εἰς τὸν κόλπον τῆς Σαλαμῖνος· ἡ ψυχὴ ἐπεθύμει νὰ ἐμμείνη εἰς τὸ θέαμα τὸ ὠραῖον, ἐν ᾧ ὁ ὀφθαλμὸς ἐπλανᾶτο παρασυρόμενος εἰς τὴν ἄμεσον διαδοχὴν τῶν ὠραίων νήσων, αἵτινες παρίσταντο ταχέως, ἡ μὲν μετὰ τὴν δὲ, ἐνώπιον ἡμῶν. Ὁ καθαρὸς φθινοπωρινὸς ἀήρ καὶ τὸ γλυκὺ θέαμα τοῦ γλαυκοῦ πόντου δὲν ἄφινεν ἐν ἡμῖν πολλὴν διάθεσιν πρὸς συζητήσεις καὶ ὅμως εὐχαρίστως συνδιελεγόμεθα μετὰ φίλου Ἑλληνοσ συμπλωτῆρος περὶ τῆς περιφανοῦς ναυμαχίας καὶ διεγράφομεν τὸ σχέδιον τῆς παρατάξεως τῶν τριήρων, λυπούμενοι ὅτι ἡ ἱστορικὴ ἀτέλεια ἀναγκάζει ἐνίοτε τοὺς ἐπιστήμονας νὰ συζητῶσι καὶ ἐν πράγμασιν, ἅτινα ἔπρεπε πολλάκις νὰ γενῶσι μόνον ἀνέπαρον εἰς τὴν ψυχὴν τὴν ἰδέαν τῆς δόξης χωρὶς ἀδιαλύτων περὶ τὰ καθ' ἕκαστα μικρολογιῶν. Ἡ ψυχὴ ἡμῶν ἦτο ἐτι πλήρης τοῦ Ἀριστείδου καὶ τοῦ Θεμιστοκλέους καὶ τοῦ Εὐρυβιάδου καὶ παρήλαυνεν ἐνώπιον ἡμῶν ἡ Ἀρτεμισία καὶ ἐκόμπαζεν ὁ Ξέρξης ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ του θρόνου ἐν μέσῳ γραμματέων οὐκ εἰδόντων τί νὰναγράψωσιν, ὅτε τὸ σκάφος, ταχύτερον τῆς διανοίας ἡμῶν τῆς ἀρεσκομένης εἰς τὰ περιδοξα, διήλαυε σαλευόμενον πρὸ τῆς Αἰγίνης. Ὁ τροφοδότης τοῦ πλοίου ἡμῶν, ἐνὸς τῶν ἀρίστων τῆς Ἰταλικῆς εταιρείας τοῦ Florio, εἶχεν ἤδη ἀναπαύσει τὸν στομάχον ἡμῶν δι' ἐπαρκοῦς ἀρίστου καὶ θερμάνει τὴν ἡμετέραν φαντασίαν δι' ἀξιολόγου σικελικοῦ οἴνου, ὅστις ἐνούμενος μετὰ τῆς ἐμφύτου παντὶ Ἑλληνι φιλοπατρίας διέγραφεν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν πάντη ἀλλοίας τὰς ἀκτὰς καὶ τὰ ὄρη τῶν γραφικῶν νή-